

СПІЛКА
ПЕРША ЕНЕРГЕТИЧНА
АСОЦІАЦІЯ УКРАЇНИ
(ГС "ПЕАУ")

Україна, 03164 м. Київ, проспект Академіка Палладіна, 25, к. 85
тел. (044) 222-53-87, тел./факс (044) 424-62-28 e-mail: office@eau.org.ua,
www.eau.org.ua

№ 02-125/5

від 30 07 2020р.

Прем'єр-міністру України
Пану Денису Шмигалю
вулиця Михайла Грушевського, 12/2,
Київ, 01008

Т.в.о. Міністра енергетики України
Пані Ользі Буславець
вулиця Хрещатик, 30, Київ, 01601

Шановні панове!

ГС «Перша Енергетична Асоціація України» вкотре звертає увагу основних державних інституцій на кризові явища, на ринку природного газу, існування яких зумовлене невдалою державною політикою протягом останніх десяти років у цьому особливо-важливому сегменті функціонування енергетичного сектору України.

Протягом липня 2020 року на розгляд Верховної Ради України було внесено два законопроекти, що з однаковою метою регулювання – подолання кризи та встановлення стабільності на ринку постачання, розподілу та транспортування природного газу. Проекти Закону:

- від 06.07.2020 року № 3800 «Про внесення змін до Закону України "Про ринок природного газу" щодо забезпечення фінансової стабільності на ринку природного газу»;

- від 17.07.2020 №3800-1 «Про внесення змін до Закону України "Про ринок природного газу" та інших законів щодо забезпечення фінансової стабільності на ринку природного газу» (альтернативний законопроект).

З аналізу проекту Закону №3800 вбачається, що положення, якими передбачено встановлення плати за зберігання газу в газотранспортній системі, хоча і зумовлені газовими директивами та регламентами третього енергетичного пакету, однак є передчасними до імплементації через, зокрема:

- низький рівень розрахунків на ринку;
- відсутність коректно функціонуючої системи обліку та комерційного балансування в об'єднаній газотранспортній з газорозподільними системою транспортування та розподілу природного газу;
- збитковість окремих учасників ринку, зумовлена відповідною тарифною політикою енергетичного Регулятора. Введення додаткової оплати послабить і без того тяжкий фінансовий стан постачальників, операторів газорозподільних систем, що може поставити під загрозу безперебійне та безаварійне постачання газу споживачам. Введення додаткової оплати в будь-якому разі (у випадку його використання) буде вкладатись відповідними суб'єктами в кінцеву вартість природного газу для споживача і збільшуватиме його остаточну вартість.

Інші ініціативи передбачені законопроектом № 3800, зокрема, щодо запровадження розрахунків операторів газорозподільних підприємств шляхом застосування алгоритмів розподілу коштів та рахунків зі спеціальним режимом використання, встановлюють нерівність між учасниками ринку, шляхом встановлення додаткових обтяжень. Зазначена ініціатива матиме наслідком автоматичне перерахування всіх або більшої частини коштів, отриманих такими підприємствами, на користь одного чи декількох контрагентів. Така норма створює передумови штучного маніпулювання фінансовими потоками відповідних підприємств з боку НКРЕКП при встановленні алгоритмів розподілу коштів, що може створювати умови для протиправного втручання в господарську діяльність підприємства з боку органу державної влади.

Крім того, передача персональних даних споживачів, запропонована змінами що вносяться законопроектом № 3800, суперечить як чинним законодавчим положенням про захист персональних даних, так і правовим принципам Європейського Співтовариства, оскільки захист персональних даних є чи не найголовнішим пріоритетом у більшості розвинених країнах Європи. Передача персональних даних третіх осіб без їх згоди є недопустимою, оскільки може використовуватись недобросовісними отримувачами для досягненні злочинних цілей. Встановлення такого обов'язку на рівні законодавчого акту безумовно призведе до більшої дестабілізації ситуації на ринку газу, шляхом намагання недобросовісними постачальниками газу заволодіти клієнтськими даними інших учасників. Такий стан речей в окремих випадках створюватиме умови для досягнення окремими суб'єктами ринку природного газу конкурентних переваг у непрозорий і неконкурентний, намагаючись отримати зазначену інформацію в незаконний спосіб.

Вважаємо, що задля збереження законності та подолання кризи на ринку газу, законопроект №3800 потребує доопрацюванню шляхом внесення необхідних коригувань у вищезазначені спірні положення.

В той же час варто зазначити, що більше дієві механізми удосконалення функціонування газового сектору економіки запропоновані в альтернативному Проекті Закону №3800-1. Процедури передбачені даним законопроектом спрямовані на забезпечення стабільності на ринку природного газу та взаємне врегулювання існуючої заборгованості між учасниками ринку.

Питання заборгованості на ринку природного газу є особливо актуальним для всіх учасників ринку. Виникнення значної частини цієї заборгованості було обумовлено невідповідністю тарифів теплопостачальних, теплогенеруючих, операторів газорозподільних підприємств фактичним витратами, що призводить до збитковості таких підприємств та унеможливорює своєчасність розрахунків між всіма учасниками ринку.

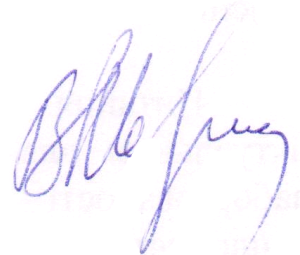
Протягом 2015-2019 років урядом та центральними органами влади було прийнято низку нормативно-правових актів, спрямованих на дестабілізацію ринку та надання переваг окремим суб'єктам. Так, накопиченню боргів населення, операторів газорозподільних систем, підприємств що забезпечують теплопостачання населення сприяли занижені норми природного газу, встановлені Кабінетом Міністрів України, заборони приводити газ до стандартних умов, що встановлювались НКРЕКП, штрафи АМКУ та НКРЕКП, що накладались на операторів ГРМ, постанови НКРЕКП, якими затверджувались занижені тарифи на розподіл природного газу та на виробництво тепла. Такі акти органів державної влади були скасовані судами, що вчергове підтверджує їх незаконність.

Тобто, ініційовані державними органами збитки через непрофесійний підхід до прийняття нормативних актів спричинили ланцюгову реакцію, за якою на ринку природного газу виникла взаємна заборгованість між всіма учасниками. На сьогодні єдиним способом вирівняти ситуацію, забезпечити стабільне функціонування ринку, життєздатність та здорову конкуренцію є взаємне списання заборгованості та запровадження дійсно економічно-обґрунтованих тарифів, що в подальшому можуть дозволити своєчасність розрахунків між суб'єктами ринку природного газу.

Додатково зазначаємо, що механізми взаємного списання заборгованості передбачені проектом №3800-1 є не нові, вони активно застосовуються у розвинених європейських державах з метою подолання кризи, яка зайшла у глухий кут. На нашу думку, врегулювання заборгованості у такий спосіб є максимально безболісним та дозволить у найкоротші строки стабілізувати рівень розрахунків населення, теплопостачальних та теплогенеруючих підприємств та інших учасників, задіяних на ринку природного газу.

За таких обставин, вважаємо за необхідне висловити підтримку у прийнятті альтернативного законопроекту №3800-1 «Про внесення змін до Закону України "Про ринок природного газу" щодо забезпечення фінансової стабільності на ринку природного газу».

З повагою,
Віце-президент
ГС «Перша Енергетична асоціація України»
Меркушов В.Т.

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'V. T. Merkushev', is positioned to the right of the typed name.